

Wrocław, 19 maja 2017 roku

WK.WR.40.15.2017.427

**Pan
Stanisław Dobrowolski
Burmistrz Miasta i Gminy Sobótka**

**ul. Rynek 1
55-050 Sobótka**

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 1 ust. 1 ustawy z 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2016 r., poz. 561), przeprowadziła w okresie od 6 lutego do 24 kwietnia 2017 r., kontrolę kompleksową gospodarki finansowej Gminy Sobótka. Zakres badanych zagadnień, okres objęty kontrolą oraz ustalenia przedstawiono szczegółowo w protokole podpisanym 24 kwietnia 2017 r. i pozostawionym w jednostce.

Ponadto w okresie od 10 do 18 kwietnia 2017 r., przeprowadzono kontrolę gospodarki finansowej Muzeum Ślązńskiego im. Stanisława Dunajewskiego. W oparciu o ustalenia tej kontroli, Izba wystosowała do Pana Dyrektora Muzeum Ślązńskiego im. Stanisława Dunajewskiego wystąpienie pokontrolne, przekazane Panu Burmistrzowi do wiadomości.

Pozytywnie należy ocenić gotowość do współpracy z kontrolującymi pracownikami Urzędu Miasta i Gminy w Sobótce, którzy przygotowywali materiały do kontroli, udzielali niezbędnych wyjaśnień oraz podejmowali, na wniosek kontrolujących działania, które pozwoliły na wyeliminowanie niektórych nieprawidłowości stwierdzonych w trakcie kontroli.

Stwierdzone w trakcie kontroli nieprawidłowości i uchybienia wystąpiły w szczególności w zakresie niżej wskazanych zagadnień.

W zakresie księgowości i sprawozdawczości.

W zakresie prowadzonych w 2016 r. ksiąg rachunkowych i ewidencji księgowej stwierdzono nieprawidłowości naruszające przepisy ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2013 r., poz. 330 ze zm. i Dz.U. z 2016 r. poz. 1047 ze zm.), rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2013 r., poz. 289 ze zm.) oraz przepisy wewnętrzne ustalone przez kierownika jednostki:

- w księgach rachunkowych budżetu: ewidencji szczegółowej do konta 902 „Wydatki budżetowe” nie prowadzono wg podziałek klasyfikacji budżetowej; na koncie 140 „Inne środki pieniężne”

zamiast na koncie 133 „Rachunek budżetu” ewidencjonowano lokaty; w okresie od 4 stycznia do 31 marca 2016 r. dokonano 21 zapisów na koncie 901 „Dochody budżetowe” w następujący sposób Wn 901 Ma 901 (obroty Wn i Ma po 48.489,37 zł);

- w księgach rachunkowych Urzędu: do konta 720 „Przychody z tytułu dochodów budżetowych”, 750 „Przychody finansowe”, 751 „Koszty finansowe” i 761 „Pozostałe koszty operacyjne” nie prowadzono ewidencji szczegółowej wg pozycji planu finansowego; przypisy z tytułu dochodów budżetowych (podatków i opłat) były ewidencjonowane na koniec każdego kwartału zamiast zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości na koniec każdego miesiąca; pod datą 28 grudnia 2016 r. w księgach rachunkowych ujęto zwrot dotacji w kwocie 30.000 zł zapisem Wn 130 „Rachunek bieżący jednostki” Ma 080 „Środki trwałe w budowie (inwestycje)”, zamiast Ma 224 „Rozliczenie dotacji budżetowych oraz płatności z budżetu środków europejskich”.

Na kontach analitycznych, prowadzonych do konta 130 „Rachunek bieżący jednostki” w zakresie wykonanych dochodów w 2015 r. i wykonanych wydatków w 2015 r. i 2016 r., nie zachowano zasady czystości obrotów (zawyżono obroty Wn konta 130 o 7.175 zł, obroty Ma konta 130 o 552.366,74 zł w 2015 r. a o 87.013,89 zł w 2016 r.). Powyższe było niezgodne z zasadami prowadzenia konta 130 przyjętymi w załączniku nr 3a instrukcji w sprawie prowadzenia zasad (polityki) rachunkowości wprowadzonej zarządzeniem nr 100 Burmistrza z 19 lipca 2012 r. w której określono, że: *Na koncie 130 obowiązuje zachowanie czystości obrotów, co oznacza, że do błędnych zapisów, zwrotów nadpłat, korekt wprowadza się dodatkowo techniczny zapis techniczny ujemny.* W trakcie kontroli dokonano w księgach rachunkowych 2016 r. dopisania zapisów technicznych na koncie 130.

W sprawozdaniach jednostkowych Rb-28S j.s.t. z wykonania planu wydatków budżetowych za lata 2015-2016 stwierdzono rozbieżności pomiędzy kolumną 4 „Plan po zmianach” a obrotami Wn konta 980 „Plan finansowy wydatków budżetowych” i tak:

- w sprawozdaniu Rb-28S za 2015 r. wykazano łącznie w kolumnie „Plan po zmianach” kwotę 32.970.333,47 zł podczas gdy obroty Wn konta 980 wyniosły łącznie 27.231.683,82 zł (różnica 5.738.649,65 zł),
- w sprawozdaniu Rb-28S za 2016 r. wykazano łącznie w kolumnie „Plan po zmianach” kwotę 26.391.347,84 zł, podczas gdy obroty Wn konta 980 wyniosły łącznie 13.250.555,53 zł (różnica 13.140.792,31 zł).

Powyższe było niezgodne z przyjętymi zasadami w załączniku nr 3a instrukcji w sprawie prowadzenia zasad (polityki) rachunkowości wprowadzonej zarządzeniem nr 100 Burmistrza z 19 lipca 2012 r. z których wynikało, że na koncie 980 „Plan finansowy wydatków budżetowych” po stronie Wn wykazuje się plan finansowy i jego korekty.

Ponadto wystąpiły przypadki ujmowania w ewidencji księgowej na koncie 980 w podziałce klasyfikacyjnej działów: 801, 851, 852, 854 oraz w sprawdzaniach Rb-28S za lata 2015 i 2016 r. § 000 „Plan po zmianach”, którego nie przewiduje klasyfikacja budżetowa przyjęta w załączniku Nr 4 do

rozporządzenia Ministra Finansów z 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2014 r., poz. 1053 ze zm.). Danych tych nie wykazywano w sprawozdaniach budżetowych. W 2017 r. paragraf ten został usunięty z ksiąg rachunkowych.

Wystąpiła różnica w kwocie 10.176,48 zł pomiędzy zobowiązaniami wynikającymi z ewidencji księgowej Urzędu a zobowiązaniami wykazanymi w sprawozdaniu jednostkowym Rb-28S j.s.t. z wykonania planu wydatków budżetowych za okres od początku roku do 31 grudnia 2015 r. Było to niezgodne z § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. poz. 119 ze zm.), z którego wynika, że: *Kwoty wykazane w sprawozdaniach powinny być zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Z § 9 ust. 2 pkt 4 załącznika nr 39 do ww. rozporządzenia wynika, że: (...) w kolumnie "Zobowiązania ogółem" wykazuje się wszystkie bezsporne zobowiązania niespłacone według stanu na koniec okresu sprawozdawczego.*

W dniach 13 i 29 września 2016 r. z rachunku budżetu przelano łącznie 100.000 zł tytułem pożyczki dla Stowarzyszenia Rozwoju Gminy, którą stowarzyszenie zwróciło 27 grudnia 2016 r. Pożyczki tej nie wykazano Urzędu Rb-N kwartalnym sprawozdaniu jednostkowym j.s.t. o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych wg stanu na koniec III kwartału 2016 r., w poz. N2 *Pożyczki (N2.1 + N2.2)* i N2.1. *Krótkoterminowe*. Było to niezgodne z § 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz.U. z 2014 r., poz. 1773), z którego wynikało, że *W ramach sprawozdań Rb-Z, Rb-UZ, Rb-N i Rb-UN wprowadza się następujące rodzaje sprawozdań: 1) sprawozdanie jednostkowe - sporządzane przez kierownika jednostki sporządzającej takie sprawozdanie na podstawie ksiąg rachunkowych lub ewidencji księgowej danej jednostki oraz innych dokumentów dotyczących tej jednostki.*

W sprawozdaniu jednostkowym j.s.t. Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji wg stanu na koniec IV kwartału 2015 r. w pozycjach E2 *kredyty i pożyczki (E2.1. + E2.2)* i E2 *długoterminowe* w kolumnie 12 *przedsiębiorstwa niefinansowe* wykazano zobowiązania w łącznej kwocie 2.021.130,53 zł zamiast 2.021.260,08 zł (różnica 129,55 zł). Było to niezgodne z § 4 ust. 1 pkt 1 powołanego rozporządzenia w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych.

W przedłożonej, wg stanu na 31 grudnia 2015 r., dokumentacji dotyczącej pełnej (4 letniej) inwentaryzacji środków trwałych i pozostałych środków trwałych stanowiących własność Gminy Sobótka stwierdzono wystąpienie szeregu nieprawidłowości, spowodowanych nieprzestrzeganiem postanowień powołanej ustawy o rachunkowości oraz powołanego rozporządzenia w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych,

państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, ponieważ:

- wartości niematerialne i prawne (programy komputerowe) w łącznej wysokości 349.213,08 zł zostały ujęte na arkuszach spisu z natury od nr 625 do nr 627 i zinwentaryzowane drogą spisu ich ilości z natury, wyceny tych ilości, porównania wartości z danymi ksiąg rachunkowych oraz wyjaśnienia i rozliczenia ewentualnych różnic. Było to niezgodne z art. 26 ust. 1 pkt 3 powołanej ustawy o rachunkowości, z którego wynika, że *Jednostki przeprowadzają na ostatni dzień każdego roku obrotowego inwentaryzację: środków trwałych, do których dostęp jest znacznie utrudniony, gruntów oraz praw zakwalifikowanych do nieruchomości, należności spornych i wątpliwych, a w bankach również należności zagrożonych, należności i zobowiązań wobec osób nieprowadzących ksiąg rachunkowych, z tytułów publicznoprawnych, a także aktywów i pasywów niewymienionych w pkt 1 i 2 oraz wymienionych w pkt 1 i 2, jeżeli przeprowadzenie ich spisu z natury lub uzgodnienie z przyczyn uzasadnionych nie było możliwe - drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji wartości tych składników;*
- zinwentaryzowano składnik majątku w wysokości 46.400 zł (kanalizacja sobótki), który na dzień 31 grudnia 2015 r. nie był ujęty na kontach ksiąg pomocniczych (wprowadzono go do ksiąg pomocniczych pod datą 1 grudnia 2016 r.);
- nie zinwentaryzowano składnika majątku w wysokości 3.400 zł (komputer DELL z monitorem LCD), który na dzień 31 grudnia 2015 r. był ujęty na kontach ksiąg pomocniczych – ewidencji środków trwałych;
- zinwentaryzowano tylko zwiększenia i zmniejszenia dokonane na kartotece środków trwałych dotyczących gruntów. Poprzednia inwentaryzacja gruntów została przeprowadzona wg stanu na 31 grudnia 2011 r. drogą spisu ich ilości z natury, wyceny tych ilości, porównania wartości z danymi ksiąg rachunkowych oraz wyjaśnienia i rozliczenia ewentualnych różnic;
- nie dokonano porównania danych z ewidencji księgowej z ewidencją gminnego zasobu nieruchomości, wg stanu na 31 grudnia 2015 r. Ustalono, że na 31 grudnia 2016 r. w ewidencji gruntów wartość gruntów gminnych wynosiła 166.453.495 zł, a w ewidencji księgowej wartość gruntów wynosiła 128.520.480,39 zł (różnica 37.933.014,61 zł).

Było to niezgodne z art. 26 ust. 1 pkt 1, art. 26 ust. 3 pkt 1 w związku z art. 27 ust. 2 powołanej ustawy o rachunkowości oraz § 6 ust. 6 powołanego rozporządzenia w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego (...).

Salda kont ksiąg pomocniczych (księgi inwentarzowe dot. środków trwałych), wg stanu na 31 grudnia 2015 r. (26.228.869,01 zł), były niezgodne z saldem konta księgi głównej – sumą saldo Wn konta 011 „Środki trwałe” (011-01, 011-02, 011-03, 011-04, 011-05, 011-06, 011-08, 011-09, 011-INF-04, 011-INF-08 (26.275.269,01 zł) – różnica 46.400 zł. Było to niezgodne z art. 16 ust. 1 powołanej ustawy o rachunkowości, z których wynika, że *Konta ksiąg pomocniczych zawierają zapisy będące*

uszczegółowieniem i uzupełnieniem zapisów kont księgi głównej. Prowadzi się je w ujęciu systematycznym jako wyodrębniony system ksiąg, kartotek (zbiorów kont), komputerowych zbiorów danych, uzgodniony z saldami i zapisami na kontach księgi głównej.

Na koniec 2016 r. nie przeprowadzono spisu z natury środków trwałych oraz środków trwałych w użytkowaniu. Przyjęty 12 stycznia 2017 r. harmonogram przeprowadzenia inwentaryzacji rocznej za 2016 r. oprócz: weryfikacji sald, ustalenia stanu środków pieniężnych oraz potwierdzenia sald należności, zakładał przeprowadzenie spisu z natury środków trwałych oraz środków trwałych w użytkowaniu wg stanu na dzień 31 grudnia 2016 r. Nie przeprowadzono tego spisu ponieważ harmonogram inwentaryzacji przyjęto z datą 12 stycznia 2017 r. natomiast spis z natury środków trwałych miał się odbyć od 1 do 31 grudnia 2016 r. Nie sporządzono sprawozdania z przeprowadzenia inwentaryzacji. Powyższe było niedopełnieniem wymogu *Instrukcji w sprawie gospodarki majątkiem trwałym* wprowadzonej zarządzeniem nr 100 Burmistrza Miasta i Gminy Sobótka z 19 lipca 2012 r. w sprawie przepisów wewnętrznych regulujących gospodarkę finansową wg wzorca stanowiącego załącznik nr 12 „*Protokół z rozliczenia wyników inwentaryzacji*”.

Pośród 4 osobowej Komisji spisowej nie wyłoniono przewodniczącego komisji, nie określono zakresu odpowiedzialności za poszczególne obszary objęte inwentaryzacją, tymczasem § 14 „*Sposób przeprowadzenia inwentaryzacji*”, § 15 „*Inwentaryzacja właściwa*” oraz § 16 „*Rozliczenie inwentaryzacji*” powołanej instrukcji szczegółowo określają zakres spisu z natury.

W zakresie dochodów budżetowych.

Organ podatkowy nie dokonywał weryfikacji składanych deklaracji na podatek od nieruchomości oraz na podatek od środków transportowych w zakresie terminowości ich składania w terminach wynikających z art. 6 ust. 9 i art. 9 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz.U. z 2014 r. poz. 849 ze zm. oraz Dz.U. z 2016 r. poz. 716 ze zm.). Złożone deklaracje w latach 2014-2016 przez podatników o nr ewidencyjnych J000165 i J000212 podatku od nieruchomości, D000010, D000015, D000034, D000073, D000095, D000133 podatku od środków transportowych nie zawierały daty wpływu do Urzędu, co uniemożliwiało sprawdzenie, czy deklaracje zostały złożone terminowo. Fakt niezarejestrowania wpływu deklaracji podatnika o nr kontowym J000212 naruszał § 40 ust. 1 i ust. 3 pkt. 2 załącznika Nr 1 Instrukcji Kancelaryjnej do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz.U. z 2011 r. nr 14 poz. 67). Punkt *kancelaryjny* rejestruje przesyłki wpływające. Rejestrowanie przesyłek wpływających w systemie tradycyjnym polega na umieszczeniu w dowolnej kolejności w rejestrze prowadzonym na nośniku papierowym lub w postaci elektronicznej: daty wpływu przesyłki do podmiotu.

Podatnik o nr ewidencyjnym D000007 w złożonych deklaracjach DT-1 na lata 2014-2016 nie wypełniał pozycji D12 i D15 dotyczących liczby pojazdów silnikowych i określił wyłącznie kwotę

podatku a podatnik o nr ewidencyjnym D000005 w danych szczegółowych dotyczących środków transportowych do deklaracji na 2014 r nie zaznaczył w poz. 17 właściwego kwadratu dotyczącego rodzaju zawieszenia. Organ podatkowy nie przeprowadził czynności sprawdzającej mającej na celu stwierdzenia formalnej poprawności złożonych deklaracji co było niedopełnieniem art. 272 pkt. 2 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja Podatkowa (Dz.U. z 2012, poz. 749 ze zm. oraz Dz.U. z 2015 r., poz. 613 ze zm.). W opisanej sytuacji Organ podatkowy powinien stosownie do art. 274 §1pkt 1 powołanej ustawy skorygować deklaracje, dokonując stosownych uzupełnień, ponieważ nie zmieniła się wysokość zobowiązania podatkowego a przepis dopuszcza przeprowadzenie korekty jeżeli różnica nie przekracza 5.000 zł.

Dopuszczono do przedawnienia należności podatkowych w wyniku niezastosowania środka egzekucyjnego o którym mowa w art. 70 § 4 ustawy Ordynacja podatkowa, skutkiem czego SKO we Wrocławiu uchyliło decyzję Burmistrza Miasta i Gminy Sobótka z 30 grudnia 2014 r. (PN.3120.4.2014) wydaną podatnikowi o nr kontowym J000091 określającą wysokość zobowiązania w podatku od nieruchomości za 2009 r. w kwocie 332.108 zł i umorzyło postępowanie w sprawie. W 2009 r. podatnik (osoba prawna) złożył deklarację na podatek od nieruchomości na 2009 r. na kwotę 212.758 zł oraz uiścił tenże podatek. Po otrzymaniu 8 maja 2014 r. pisma Dyrektora Urzędu Kontroli Skarbowej w Warszawie z 3.04.2014 r. o sygn. UKS 1491/W4P4/42/3/11/124/900 w zakresie rzetelności deklarowanych podstaw opodatkowania oraz prawidłowości obliczania i wpłacania podatku od nieruchomości za 2009 r. Organ podatkowy wszczął postępowanie podatkowe w sprawie określenia wysokości zobowiązania w podatku od nieruchomości za 2009 r., które zakończyło się wydaną w dniu 30 grudnia 2014 r. decyzją w sprawie określenia wysokości zobowiązania podatkowego w podatku od nieruchomości za 2009 r. o kwotę wyższą o 119.365 zł od zadeklarowanej i wpłaconej. Podjęte przez Organ podatkowy działanie było spóźnione ponieważ upływał 5 letni okres przedawnienia roszczeń a podatnik skorzystał z przysługującego prawa i odwołał się do SKO we Wrocławiu, które decyzją z dnia 20 maja 2015r. uchyliło ww. decyzję w całości i umorzyło postępowanie w sprawie.

W 2016 r. wpłacone koszty upomnień łącznie z odsetkami wyniosły: z tytułu podatków od nieruchomości, podatku rolnego oraz podatku od środków transportowych 58.663,35 zł (odsetki 30.122,85 zł, koszty upomnień 28.540,50 zł) tymczasem w sprawozdaniu jednostkowym j.s.t. Rb-27S za 2016 r. z wykonania dochodów budżetowych wykazano je łącznie w § 091 *Wpływy z odsetek od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat*. Było to niezgodne z klasyfikacją paragrafów dochodów, przychodów i środków zawartą w załączniku Nr 3 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. (Dz.U. z 2014 r., poz. 1053 ze zm.) w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych, ponieważ *Wpływy z odsetek od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat* ujmuje się w § 091, natomiast koszty upomnień wykazywało się w § 069 *Wpływy z różnych opłat*. Od 2017 r.

obowiązuje nowy § 064 „Wpływy z tytułu kosztów egzekucyjnych, opłaty komorniczej i kosztów upomnień”.

W zakresie wydatków budżetowych.

Stwierdzono 80 przypadków operacji dotyczących wydatków na koncie analitycznym do konta 130 „Rachunek bieżący jednostki” bez klasyfikacji budżetowej, co uniemożliwiało wykazanie tych danych w sprawozdaniach budżetowych Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych za poszczególne okresy. W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2016 r. na stornie Ma konta 130-1 ujęto operacje dotyczące wydatków na łączną kwotę 336.470,82 zł, bez równoczesnego ich ujęcia na kontach analitycznych do konta 130 według podziałek klasyfikacji budżetowej. Z art. 39 ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2013 r. poz. 885 ze zm. oraz Dz.U. z 2016 r. poz. 1870 ze zm.) wynikało, że: *Dochody publiczne, wydatki publiczne i przychody, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 5, oraz środki, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3, klasyfikuje się, z zastrzeżeniem ust. 2, według: 1) działów i rozdziałów - określających rodzaj działalności; 2) paragrafów - określających rodzaj dochodu, przychodu lub wydatku oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3.* Ponadto zgodnie z przyjętymi zasadami rachunkowości Jednostki *Ewidencja analityczna dochodów i wydatków budżetowych jest prowadzona według podziałek klasyfikacji dochodów i wydatków zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie w szczególności klasyfikacji dochodów i wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych.* Z wyjaśnienia złożonego przez Burmistrza i Skarbnika wynikało, że na kwotę 336.470,82 zł składały się między innymi wydatki poniesione we wrześniu 2016 r. na obchody 1050 lecia rocznicy Chrztu Polski na Ślęży – Chrześcijańskiej Górze Trzech Kultur w łącznej kwocie 71.947,15 zł.

Realizując projekt *Uroczystość 1050 lecia rocznicy Chrztu Polski na Ślęży – Chrześcijańskiej Górze Trzech Kultur* naruszono postanowienia art. 44 ust. 1 w związku z art. 52 ust. 1 pkt 2 powołanej ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którymi *Wydatki publiczne mogą być ponoszone na cele i w wysokościach ustalonych w uchwale budżetowej jednostki samorządu terytorialnego.* Wynika z tego, że inne cele i inne wysokości niż przyjęte w uchwale nie są dopuszczalne, a ich uwzględnienie (realizacja) stanowi działanie sprzeczne z przepisami. Z art. 52 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych wynika, że *ujęte w budżecie jednostki samorządu terytorialnego wydatki oraz łączne rozchody stanowią nieprzekraczalny limit.* Ewidencja księgowa wydatków bez obowiązkowej klasyfikacji budżetowej spowodowała zaniżenie faktycznie poniesionych wydatków o 71.947,15 zł oraz uniemożliwiła wykazanie tych danych w sprawozdaniu budżetowym Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych za okres od 1 stycznia do 30 września 2016 r. Ponadto na dzień 30 września 2016 r. nastąpiło przekroczenie planu wydatków o 1.329,23 zł w rozdziale 75075 § 4210 i o 50.708 zł w rozdziale 75075 § 4300.

Wykonawcy zamówienia publicznego pn. „Świadczenie usług transportowych na rzecz uczniów niepełnosprawnych do placówek oświatowych poza gminą Sobótka w 2015/2016” w zakresie

zadania 2 (trasa: *Strzegomiany, Sobótka – rynek, Sobótka zachodnia – Świdnica ZSS ul. Rotmistrza Witolda Pileckiego tam i powrót*) z terminem realizacji od 1 września 2015 r. do 26 czerwca 2016 r. wypłacono wynagrodzenie zawyżone o kwotę 14.332,65 zł, w stosunku do umownej maksymalnej kwoty wynagrodzenia jaką Gmina zobowiązała się wypłacić Wykonawcy. Faktyczna ilość przejechanych kilometrów w trakcie realizacji zadania wyniosła 17.526 km i przewyższyła o 5.126 km ilości graniczne w umowie (limit 12.400 km). Było to niezgodne z § 3 ust. 4 oraz § 4 ust. 1 umowy nr 150/15 z 31 sierpnia 2015 r. oraz art. 44 ust. 3 pkt 3 powołanej ustawy o finansach publicznych, z którego wynika, że *Wydatki publiczne powinny być dokonywane: w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań*.

Wykonawcy zamówienia publicznego pn. „*Świadczenie usług transportowych na rzecz uczniów niepełnosprawnych do placówek oświatowych poza gminą Sobótka w 2015/2016*” w zakresie zadania 3 (trasa: *ul. Świdnicka 9 – Sobótka, ul. Garncarska 3 – Rogów Sob., ul. Wrocławska 12 – Olbrachtowice, ul. Wronia 9 – Wierzbice, ul. Lipowa 44 Zespół Szkół Specjalnych – Wrocław, ul. Wejherowska 28 LO – Wrocław, ul. Ignuta 28 ZS nr 21 – Wrocław, ul. Wołowska 9 Gimnazjum nr 47 wraz z powrotem*) z terminem realizacji od 1 września 2015 r. do 26 czerwca 2016 r. wypłacono wynagrodzenie zawyżone o kwotę 6.432,89 zł, w stosunku do umownej maksymalnej kwoty wynagrodzenia jaką Gmina zobowiązała się wypłacić Wykonawcy. Faktyczna ilość przejechanych kilometrów w trakcie realizacji zadania wyniosła 22.365 km i przewyższyła o 585 km ilości graniczne w umowie (limit 21.780 km). Było to niezgodne z § 3 ust. 4 oraz § 4 ust. 1 umowy nr 149/15 z 31 sierpnia 2015 r. oraz powołanym art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.

Dotujący uznał za wykorzystaną zgodnie z przeznaczeniem dotację w kwocie 6.000 zł przekazaną dla Stowarzyszenia Ślęzański Krąg na wsparcie realizacji zadania publicznego pod nazwą: *Organizacja Pierwszego Koncertu Papieskiego w dniu 04-10-2015* na podstawie umowy z dnia 2 października 2015 r. pomimo, iż Stowarzyszenie w zestawieniu dokumentów księgowych związanych z realizacją zadania załączonych do sprawozdania końcowego oraz dołączonych dokumentów źródłowych (kserokopii faktur, umów i poleceń przelewu) wykazało wydatki poniesione po terminie realizacji zadania w łącznej kwocie 5.584 zł. Stanowiło to naruszenie postanowień § 2 ust. 1 oraz 11 ust. 1 ww. umowy, z których wynikało, że termin realizacji zadania publicznego został ustalony od 28 września do 10 października 2015 r. Świadczyło to również o niezachowaniu należytej staranności przy dokonywaniu kontroli i oceny realizacji zadania publicznego, a tym samym stanowiło niewypełnienie obowiązku wynikającego z art. 17 pkt 3 ustawy z 24 kwietnia 2004 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. z 2014 r. poz. 1118 ze zm.), który stanowił, że: *Organ administracji publicznej zlecający zadanie publiczne dokonuje kontroli i oceny realizacji zadania, a w szczególności prawidłowości wykorzystania środków publicznych otrzymanych na realizację zadania*. Zgodnie z art. 252 ust. 1 pkt 1 i ust. 6 pkt 1 ustawy o finansach publicznych z 27 sierpnia 2009 r. (Dz.U. z 2013 r., poz. 885 ze zm.) przedmiotowa dotacja została wykorzystana niezgodnie z przeznaczeniem i powinna podlegać zwrotowi do budżetu Gminy wraz z odsetkami w wysokości

określonej jak dla zaległości podatkowych. Odsetki podlegające zwrotowi do budżetu jednostki samorządu terytorialnego powinny zostać naliczone począwszy od dnia przekazania z budżetu jednostki samorządu terytorialnego dotacji wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem. W trakcie kontroli Burmistrz poinformował, że zostanie wszczęte postępowanie wyjaśniające w zakresie wykorzystania dotacji niezgodnie z przeznaczeniem.

Złożone sprawozdanie końcowe z wykonania zadania publicznego w zakresie kultury i sztuki *Tabor młodych* (umowa nr 25/K/2016 z 3 czerwca 2016 r.) przez Rzymskokatolicką Parafię p.w. Najświętszego Serca Pana Jezusa z siedzibą w Sulistrowicach nie zawierało daty wpływu do Urzędu, co uniemożliwiło ustalenie czy złożone zostało w terminie określonym w umowie. Powyższe naruszało § 40 ust. 1 i ust. 3 pkt. 2 załącznika Nr 1 Instrukcji Kancelaryjnej do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz.U. z 2011 r. Nr 14, poz. 67).

W zakresie gospodarki mieniem.

W § 13 uchwały Rady Miejskiej w Sobótce nr XXV/211/2004 z 1 grudnia 2004 r. w sprawie ustalenia zasad gospodarowania nieruchomościami stanowiącymi własność Gminy Sobótka w Rozdziale IV *Zasady sprzedaży budynków i lokali mieszkalnych* przyjęto, zapis że: *Nabywca ponosi wszelkie koszty przygotowania dokumentacji do sprzedaży (wycena lokalu, wycena gruntu, mapy, podział działki, założenie księgi wieczystej itp.) oraz koszty związane z przeniesieniem prawa własności (koszt sądowe).* Również w powołanej uchwale w Rozdziale VIII *Szczegółowe warunki udzielania bonifikat przy sprzedaży spółdzielniom mieszkaniowym gruntu będącego w ich użytkowaniu wieczystym* w § 24 przyjęto, że: *Koszty związane z przygotowaniem dokumentacji geodezyjno-prawnej, wyceną nieruchomości oraz sporządzeniem aktu notarialnego, a także ewentualnego zabezpieczenia hipotecznego w przypadku rozłożenia na raty ceny zakupu nieruchomości gruntowej, ponosi nabywca.* W konsekwencji w objętej kontrolą próbie 6 sprzedaży nieruchomości gminnych w latach 2014-2016, w dwóch przypadkach Gmina pobrała od nabywców nieruchomości zaliczki w łącznej kwocie 1.240 zł na poczet przygotowania nieruchomości do sprzedaży tj. kosztów wyceny nieruchomości, podziału geodezyjnego, wypisów, wyrysów i wyciągów wykazu zmian ewidencyjnych oraz odpisów księgi wieczystej, powołując się na zapisy powołanych wyżej uchwał. Pobieranie od przyszłych potencjalnych nabywców zaliczek na sfinansowanie kosztów przygotowania nieruchomości do sprzedaży nie miało podstaw prawnych. Stanowiłoby niedopuszczalną próbę przerzucenia na nabywcę ciężącego na gminie obowiązku oszacowania jej wartości. Stosownie do art. 25 ust. 1 i 2 ustawy z 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2010 r. nr 102, poz. 651 ze zm.) gminnym zasobem nieruchomości gospodaruje wójt, burmistrz albo prezydent miasta a gospodarowania zasobem polega w szczególności na wykonywaniu czynności, o których mowa w art. 23 ust. 1 powołanej ustawy, w szczególności na zapewnieniu wyceny tych nieruchomości.

Nabywca ma zatem obowiązek zapłaty wyłącznie ceny za nieruchomość, która w myśl art. 67 ust. 3 powołanej ustawy jest ustalana w wysokości nie niższej niż jej wartość. Pogląd ten został potwierdzony zarówno w uchwale Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu Nr 24/2013 z 26 lutego 2013 r. oraz wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z 24 stycznia 2012 r. sygn. Akt I OSK 1807/11.

Za zaistniałe w okresie objętym kontrolą nieprawidłowości i uchybienia odpowiedzialność ponosi Burmistrz Miasta i Gminy Sobótka na podstawie art. 53 ust. 1 powołanej ustawy o finansach publicznych i art. 4 ust. 5 powołanej ustawy o rachunkowości, Skarbnik Miasta i Gminy Sobótka – na podstawie art. 54 ust. 1 ww. ustawy o finansach publicznych oraz zgodnie z zakresami czynności pracownicy merytoryczni Urzędu.

WNIOSKI POKONTROLNE

Przekazując powyższe do wiadomości Panu Burmistrzowi, Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych, wnosi o podjęcie stosownych działań mających na celu wyeliminowanie stwierdzonych nieprawidłowości oraz niedopuszczenie do ich ponownego wystąpienia w przyszłości poprzez realizację następujących wniosków:

1. Przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2016 r., poz. 1047 ze zm.), rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2017 r. poz. 760) oraz przyjętych przez jednostkę zasad (polityki) rachunkowości, w szczególności w zakresie:
 - a) przestrzegania zasad ewidencji operacji gospodarczych na kontach budżetu: 133 „Rachunek budżetu”, 140 „Inne środki pieniężne”, 901 „Dochody budżetowe”, 902 „Wydatki budżetowe”, stosownie do opisów kont zawartych w zasadach (polityce) rachunkowości,
 - b) przestrzegania zasad ewidencji operacji gospodarczych na kontach Urzędu: 130 „Rachunek bieżący jednostki”, 224 „Rozliczenie dotacji budżetowych oraz płatności z budżetu środków europejskich”, 720 „Przychody z tytułu dochodów budżetowych”, 750 „Przychody finansowe”, 751 „Koszty finansowe”, 761 „Pozostałe koszty operacyjne”; 980 „Plan finansowy wydatków budżetowych”, stosownie do opisów kont zawartych w zasadach (polityce) rachunkowości,

- c) wprowadzania do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego, w postaci zapisu, każdego zdarzenia gospodarczego, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym, stosownie do art. 20 ust. 1 ustawy w związku z § 18 ust. 2 rozporządzenia,
 - d) przeprowadzania inwentaryzacji w sposób zgodny z regulacjami zawartymi w art. 26 ust. 1 pkt 3, art. 26 ust 3 pkt 1 ustawy,
 - e) powiązywania wyników inwentaryzacji z zapisami ksiąg rachunkowych, stosownie do postanowień art. 27 ust. 2 ustawy,
 - f) przestrzegania § 6 ust. 6 rozporządzenia, z którego wynika, że inwentaryzacja nieruchomości powinna zapewnić porównanie danych wynikających z ewidencji księgowej z ewidencją gminnego, zasobu nieruchomości,
 - g) uzgadniania zapisów na kontach ksiąg pomocniczych z zapisami księgi głównej (dotyczy kont: 011 „Środki trwałe” oraz 720 „Przychodów z tytułu dochodów budżetowych”, stosownie do art. 16 ust. 1 ustawy).
2. Przestrzeganie przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2016 r., poz. 1015 ze zm.), w szczególności w zakresie:
- a) § 9 ust. 2 rozporządzenia, z którego wynika, że *Kwoty wykazane w sprawozdaniach powinny być zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.*
 - b) § 9 ust. 2 pkt 4 załącznika nr 39 do ww. rozporządzenia, z którego wynika, że: (...) *w kolumnie "Zobowiązania ogółem" wykazuje się wszystkie bezsporne zobowiązania niespłacone według stanu na koniec okresu sprawozdawczego.*
3. Przestrzeganie przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz.U. z 2014 r., poz. 1773) w szczególności w zakresie § 4 ust. 1 pkt 1.
4. Przestrzeganie przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2014 r., poz. 1053 ze zm.), w szczególności w zakresie klasyfikowania należności odsetkowych od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat w § 091 *Wpływy z odsetek od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat* a kosztów upomnień w § 064 *Wpływy z tytułu kosztów egzekucyjnych, opłaty komorniczej i kosztów upomnień.*
5. Przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2017 r., poz. 201), w szczególności w zakresie:
- a) dokonywania czynności sprawdzających mających na celu m.in. stwierdzenie formalnej poprawności złożonych deklaracji, ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami, stosownie do art. 272 pkt 2 ustawy,

- b) stosowanie środków egzekucyjnych, stosownie do art. 70 § 4 w celu niedopuszczania do przedawnienia zobowiązań podatkowych.
- 6. Stosowanie się do § 40 ust. 1 i ust. 3 pkt. 2 załącznika Nr 1 Instrukcji Kancelaryjnej do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz. U. z 2011 r. nr 14 poz. 67) w celu rejestracji otrzymywanej korespondencji w tym deklaracji podatkowych.
- 7. Przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2016 r. poz. 1870 ze zm.) w szczególności w zakresie:
 - a) postanowień art. 44 ust. 1 oraz art. 52 ust. 1 pkt 1 ustawy z których wynika, że wydatki mogą być ponoszone na cele i w wysokościach ustalonych w uchwale budżetowej jednostki samorządu terytorialnego a ujęte w budżecie jednostki samorządu terytorialnego „wydatki oraz łączne rozchody” stanowią nieprzekraczalny limit,
 - b) art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z którego wynika, że Wydatki publiczne powinny być dokonywane: w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań,
 - c) art. 252 ust. 1 pkt 1 i ust. 6 pkt 1 ustawy, z których wynika, że Dotacje udzielone z budżetu jednostki samorządu terytorialnego podlegają zwrotowi do budżetu wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, w ciągu 15 dni od dnia stwierdzenia okoliczności, o których mowa w pkt 1 lub pkt 2. Odsetki od dotacji podlegających zwrotowi do budżetu jednostki samorządu terytorialnego nalicza się począwszy od dnia przekazania z budżetu jednostki samorządu terytorialnego dotacji wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem.
- 8. Przestrzeganie postanowień umów dotacyjnych o wsparcie realizacji zadania publicznego przez organizacje pozarządowe oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy z 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. z 2016 r., poz. 1817 ze zm.), w szczególności w zakresie terminu realizacji zadań.
- 9. Poinformowanie Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu o wynikach podjętych działań w zakresie wyegzekwowania kwoty dotacji wykorzystanych przez Stowarzyszenie Ślązański Krąg niezgodnie z warunkami zawartymi w umowie dotacyjnej.
- 10. Przestrzeganie ustawy z 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2016 r, poz. 2147 ze zm.), w szczególności w zakresie niepobierania od nabywców nieruchomości zaliczek na poczet kosztów przygotowania nieruchomości do sprzedaży, stosownie do art. 25 ust. 1 i 2 ustawy.

Stosownie do postanowień art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych proszę o poinformowanie Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu w terminie 30 dni od

dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego o wykonaniu wniosków lub o przyczynach ich niewykonania. Do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżenia do Kolegium Izby. Zastrzeżenia składa właściwy organ jednostki kontrolowanej w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego za pośrednictwem Prezesa Izby. Podstawą zgłoszenia zastrzeżenia może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez jego błędną wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Do wiadomości:

Pan

Andrzej Rakowski

Przewodniczący Rady Miejskiej w Sobótce